

XXIV JUGOSLOVENSKA KONFERENCIJA ETAN-a, PRIŠTINA, 9 — 13. JUNA 1980. GODINE

Stojković Branislav, RO-PTT saobr. Niš-RZZS
 Zlatković Dragiša, RO-PTT saobr. Niš-RZZS
 Hadži-Nešić Ilija, Elektronski fakul.-Niš

REFERAT

IZRAČUNAVANJE SAOBRAĆAJA SPOJNE TELEFONSKE
MREZE SA TANDEM CENTRALAMACOMPUTING TRAFFIC CONNECTING TELEPHONE
NETWORK WITH TANDEM EXCHANGES

SADRŽAJ - U ovom radu data je praktična metoda za proračun normalnog telefonskog saobraćaja (bez prelivanja) spojne mreže sa tandem grupama, na bazi izmerenih vrednosti saobraćaja po pretplatniku, ekstrapoliranih za buduće stanje. Metoda je pogodna za korišćenje obrade na računaru, a dobijeni rezultati predstavljaju potrebne podatke za proračun telefonskog saobraćaja sa prelivanjem i proračun visokoiskoristivih i tandem vodova.

ABSTRACT - Practical method for computing normal telephone traffic (without overflow traffic) of connecting network with tandem groups is given. This method is based on measured values of traffic per subscriber extrapolated for future state. The method is convenient for the use of computer processing. The presented results represent initial data for computing telephone overflow traffic and high usage circuits and tandem circuits.

1. UVOD

Planiranje razvoja i dugoročnih investicija PTT administracija neophodo zahteva da se pristupi izradi posebnih Perspektivnih planova (dugoročni planovi) za veće mesne mreže.

Perspektivni plan ne bi trebalo da suviše insistira na tehničkim detaljima već bi trebalo da obezbedi opštu filozofiju razvoja buduće mesne mreže i osnovu za izradu detaljnijih srednjoročnih i kratkoročnih planova. Problem analize složenog sistema mesne telefonske mreže obuhvata više međusobno zavisnih faktora:

- a) broj centrala i njihove lokacije,
- b) granice oblasti centrala,
- c) oblik spojne mreže,

- d) broj i oblik vodova za različite puteve u mreži,
e) dinamika izgradnje novih kapaciteta.

Ovako nabrojani činioci uzrokuju dekompoziciju postavljenog problema planiranja u višefazni iterativni postupak.

Prva faza mogla bi da obuhvati faktore a) i b) uz pretpostavljeni petljasti oblik spojne mreže izmedju rejonских centrala i zvezdasti oblik spojne mreže na relaciji rejon-ska-medjumesna centrala. Ona treba da obezbedi proračun optimalnog broja rejonских centrala, njihove lokacije i granice njihovih oblasti. Isto tako ova faza obezbeđuje i osnovu za drugi iterativni postupak.

U drugom delu određuje se optimalan broj tandem grupa za prethodno utvrđene kapacitete i lokacije rejonских centrala. Ovaj iterativni postupak obuhvata faktor c) i, u zavisnosti od formiranih tandem grupa, obezbeđuje proračun normalnog saobraćaja na relacijama rejon-ska-tandem, tandem-tandem i tandem-medjumesna centrala (bez prelivanja).

Sledeća faza obuhvata faktore d) i e) i, na bazi prethodno određenog stanja, problem se dogradjuje proračunom visoko-iskoristivih i alternativnih puteva i utvrđuju se oblasti pogodne za startovanje novih vrsta komutacione organizacije kompatibilnih postojećoj klasičnoj organizaciji (integrisana mreža, centralizovani nadzor i upravljanje itd.).

U ovom radu biće predstavljena jedna praktična metoda za proračun saobraćaja spojne mreže sa tandem grupama, na bazi izmenih vrednosti saobraćaja po preplatniku, ekstrapoliranih za buduće stanje, koja bi trebala da posluži u, prethodno istaknutoj, drugoj fazi iterativnog postupka.

2. DEFINICIJA PROBLEMA

Usvojimo da našu decentralizovanu mesnu mrežu čine osam rejonских centrala, tri tandem centrale i jedna medjumesna centrala, kao što je prikazano na slici. Rejonске centrale obeležimo brojevima 1, 2....., n, a tandem centrale slovom i brojem T_1 , T_2 , ... T_m . Broj preplatnika rejonских centrala obeležićemo sa N_2 , N_1 , ..., N_n , a broj preplatnika tandem područja sa N_{t1} , N_{t2} , .. N_{tm} , pri čemu je:

$$N_{tj} = \sum_{i=k}^x N_i$$

.....

2.1.

tj. broj preplatnika tandem područja jednak je zbiru preplatnika pripadajućih rejonskih centrala. Ukupan broj preplatnika cele decentralizovane mesne mreže označimo sa N i on je:

$$N = \sum_{j=1}^m N_{T_j} \quad \dots \quad 2.2.$$

Saobraćaj po preplatniku može se meriti u nekoj od postojećih rejonskih centrala, koja je karakteristična za saobraćaj čitave mrežne grupe. Rezultati se ekstrapoliraju za buduće stanje i usvajaju se sledeće oznake:

a_{ml} - lokalni odlazni saobraćaj po preplatniku

a_{ml} - " dolazni " "

a_{mmo} - medjumesni odlazni saobraćaj po preplatniku

a_{mm} - " dolazni " "

Uobičajeno je da se usvoji i to da je

$$a_{ml} = a_{ml} = a_{ml}, \text{ i}$$

$$a_{mmo} = a_{mm} = a_{mm}$$

Ova pretpostavka je sasvim dozvoljena za dugoročno planiranje.

3. ODLAZNI SAOBRACAJ KOJI OPTEREĆUJE SPOJNI PUT-REJONSKA-TANDEM CENTRALA

Uzmimo rejonsku centralu 4 iz tandem grupe T_2 kao referentnu. Odlazni saobraćaj koji opterećuje spojni put $4-T_2$ obeležimo sa $Y_{4T_2}^o$ i on je:

$$Y_{4T_2}^o = \frac{a_{ml}}{N} N_4 (N_3 + N_5) + \frac{a_{ml}}{N} N_4 (N_{T_3} + N_{T_5}) + a_{mmo} \cdot N_4 \quad \dots \quad 3.1.$$

Uopšteno spojni put $\Gamma-T_j$, gde Γ pripada tandem grupi T_j opterećuje odlazni saobraćaj:

$$Y_{\Gamma T_j}^o = \frac{a_{ml}}{N} N_r (N_{T_j} - N_r) + \frac{a_{ml}}{N} N_r (N - N_{T_j}) + a_{mmo} \cdot N_r \quad \dots \quad 3.2.$$

Umesto ovoga može se koristiti i sledeća formula:

$$Y_{\Gamma T_j}^o = a_{ml} \cdot N_r - \frac{a_{ml}}{N} N_r^2 + a_{mmo} \cdot N_r \quad \dots \quad 3.3.$$

Formule 3.2. i 3.3. su identične i izvode se iz iste osnovne pretpostavke da spojni put $\Gamma-T_j$ ne opterećuje lokalni saobraćaj rejona

ske centrale T , tj. međusobni saobraćaj pretplatnika rejonске centrale T .

4. ODLAZNI SAOBRACAJ NA SPOJNOM PUTU TANDEM-TANDEM CENTRALE

Za posmatranu tandem grupu T_2 odredimo odlazni saobraćaj na spojnim putevima T_2-T_1 i T_2-T_3 .

$$Y_{T_1 T_2}^o = \frac{C_{m1o}}{N} \cdot N_{T_2} \cdot N_{T_1} \quad \dots \quad 4.1.$$

$$Y_{T_2 T_3}^o = \frac{C_{m2o}}{N} \cdot N_{T_2} \cdot N_{T_3} \quad \dots \quad 4.2.$$

Opšta formula za odlazni saobraćaj spojnog puta tandem-tandem centrala T_j-T_p , može se formulisati na sledeći način:

$$Y_{T_p T_j}^o = \frac{C_{ml}}{N} \cdot N_{T_p} \cdot N_{T_j} \quad \dots \quad 4.3.$$

5. ODLAZNI SAOBRACAJ KOJI OPTEREĆUJE SPOJNI PUT TANDEM-MEDJUMES-NA CENTRALA

Odredimo opet ovaj saobraćaj za referentnu tandem centralu T_2 :

$$Y_{T_2 M}^o = C_{mmo} \cdot N_{T_2} = C_{mmo} (N_3 + N_4 + N_5) \quad \dots \quad 5.1.$$

Adekvatno ovome opšta formula za odlazni saobraćaj na tandem putu $T_j - M$ bila bi:

$$Y_{T_j M}^o = C_{mm} \cdot N_{T_j} \quad \dots \quad 5.2.$$

6. DOLAZNI SAOBRACAJ NA SPOJNOM PUTU TANDEM-REJONSKA CENTRALA

Za našu referentnu rejonsku centralu 4 iz tandem grupe T_2 dolazni saobraćaj je:

$$Y_{T_2 4}^d = \frac{C_{mid}}{N} (N_3 + N_5) N_4 + \frac{C_{mid}}{N} (N_{T_1} + N_{T_3}) N_4 + C_{mmd} \cdot N_4 \quad \dots \quad 6.1.$$

Opšta formula za dolazni saobraćaj od T_j prema Γ bila bi:

$$Y_{Tj\Gamma}^d = \frac{C_{ml}}{N} (N_{Tj} - N_r) N_r + \frac{C_{ml}}{N} (N - N_{Tj}) N_r + C_{mm} \cdot N_r \quad \dots \quad 6.2.$$

7. DOLAZNI SAOBRACAJ NA SPOJNOM PUTU TANDEM-TANDEM CENTRALA

Kao što se sa slike vidi dolazni saobraćaj od tandem grupe T_3 prema našoj referentnoj tandem grupi T_2 jednak je odlaznom saobraćaju od tandem grupe T_3 prema tandem grupi T_2 , tj.:

$$Y_{T_3 T_2}^d = Y_{T_3 T_2}^o \quad \dots \quad 7.1.$$

$$Y_{T_3 T_2}^d = \frac{C_{ml}}{N} \cdot N_{T_3} \cdot N_{T_2} \quad \dots \quad 7.2.$$

Znači da možemo opštu formulu napisati u sledećem obliku:

$$Y_{TpTj}^d = \frac{C_{ml}}{N} \cdot N_{Tp} \cdot N_{Tj} \quad \dots \quad 7.3.$$

8. DOLAZNI SAOBRACAJ OD MEDJUMESNE CENTRALE PREMA TANDEM GRUPI

Prema referentnoj tandem grupi T_2 od medjumesne centrali ide sledeći saobraćaj:

$$Y_{MT_2}^d = C_{mm} \cdot N_{T_2} \quad \dots \quad 8.1.$$

Ako ovaj zaključak uopštimo dobijamo za saobraćaj na putu $M-T_j$:

$$Y_{MT_j}^d = C_{mm} \cdot N_{Tj} \quad \dots \quad 8.2.$$

9. PROBLEM ODREDJIVANJA BROJA VODOVA

Broj vodova na spojnim putevima rejonska-tandem, tandem-tandem i tandem-medjumesna centrala određuje se za usvojene gubitke i dostupnost iz Erlangove tablice a u zavisnosti od proračuna tog saobraćaja. Poseban slučaj je kada se desi da imamo potrebu za kombinovanom rejonsko-tandem centralom, kada se optimalna lokacija tandem grupe poklopi sa lokacijom jedna od pripadajućih rejonskih centrala.

Uzmimo slučaj kada bi lokacija naše referentne rejonske centrali trebala da bude i lokacija tandem grupe T_2 . U tom slučaju

važile bi iste formule za saobraćaj na spojnim putevima, a razlika bi bila samo u postupku proračuna broja spojnih vodova, jer je rastojanje izmedju 4 i T_2 jednako nuli te praktično nemamo spojne vodove izmedju 4 i T_2 iako saobraćaj $V_{4T_2}^o$ i $V_{T_2}^d$ postoji. Onda možemo pisati:

$$BV_{4T_2} = BV'_{4T_2} \cdot R_4 = 0 \quad \dots \dots \quad 9.1.$$

pri čemu je $R_4 = 0$.

Sa BV_{4t2} označili smo stvaran broj vodova na spojnom putu 4- T_2 , a sa BV'_{4t2} je broj vodova koji odgovara saobraćaju $V_{4T_2}^o$, kada rastojanje r_{4t2} ne bi bilo jednako nula ($r_{4t2}=0$). Činilac R_4 zavisi od rastojanja izmedju rejonске i tandem centrale i u ovom slučaju je nula.

Opšta formula mogla bi se definisati na sledeći način:

$$BV_{iTj} = BV'_{iTj} \cdot R_i \quad R_i = \begin{cases} 0, & r_{iTj} = 0 \\ 1, & r_{iTj} \neq 0 \end{cases} \quad \dots \dots \quad 9.2.$$

Parametar r_{iTj} , u formuli 9.2. je rastojanje izmedju rejonске centrale i pripadajuće tandem grupe T_j .

10. ZAKLJUČAK

Ova metoda pogodna je za korišćenje obrade na računaru i obezbeđuje, kroz iterativni postupak, određivanje optimalnog broja tandem grupa i njihove lokacije, uz osnovni kriterijum minimalne ukupne cene mesne mreže.

Isto tako rezultati dobijeni u iterativnom postupku pogodni su za direktno korišćenje, kao početni - ulazni podaci, u sledećem iterativnom postupku koji treba da obezbedi proračun broja visoko-iskoristivih i tandem vodova za slučaj saobraćaja sa prelivanjem, pri čemu je i dalje potrebno voditi računa da bi ukupna cena mesne mreže trebalo da opada ka nekoj minimalnoj vrednosti.

11. LITERATURA

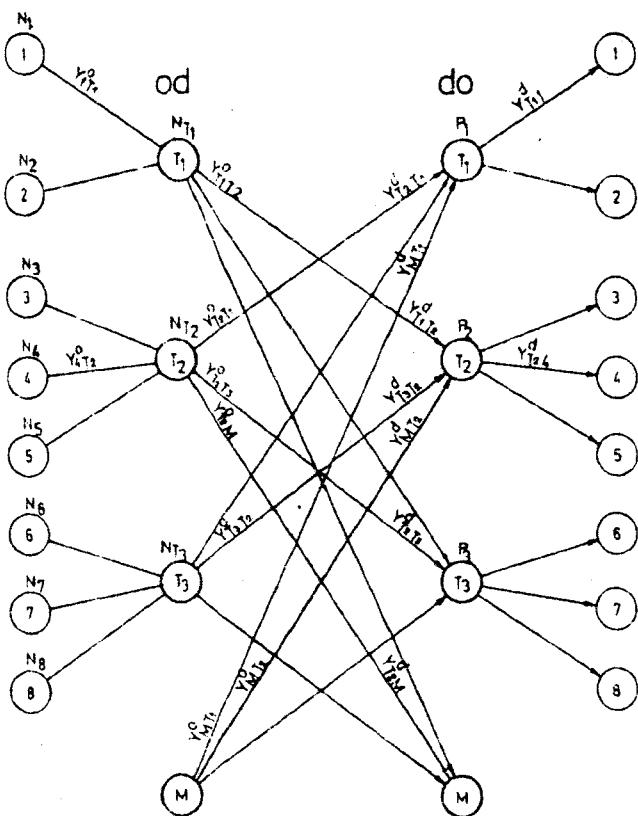
III Yngve Rapp: "The use of computers for network planning", Telecommunication Journal - vol. 38-XII/1971 str. 865-873.

I2I Ingve Rapp: "Planning of junction network in a multiexchange area. I. General principles", Ericsson Technica, 20(1964) str.77-130.

I3I Ingve Rapp: "Planning of junction network in a multi-exchange area. II. Extension of the principles and applications", Ericsson Technics, 21 (1965) str. 187-240.

I4I Anders Elldin and Gunnar Lind: Automatic telephone exchanges based on the link connection principle, L.M. Ericsson, STOCKHOLM, 1969.

TF SAOBRAĆAJ TANDEM PODRUČJA

L E G E N D A

- (1) — REJONSKA CENTRALA
- (T₁) — TANDEM CENTRALA
- (M) — MEĐUMESNA CENTRALA
- od — ODLAZNA GRANA
- do — DOLAZNA GRANA